

Národní kontaktní centrum – gender a věda
Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Jilská 1
110 00 Praha 1

**STANOVISKO NKC – gender a věda K ČLÁNKŮM V LIDOVÝCH NOVINÁCH „SUPERPLAT
DĚKANKY: 5,5 MILIONŮ ZA ROK“ A „ČVUT SE PŘE O EXTRÉMNI ODMĚNY DĚKANKY“**

27. března 2018

Ke kauze vysokých odměn prof. Aleny Kohoutkové popsané v člancích v Lidových novinách NKC – gender a věda zaujímá následující stanovisko:

Nemáme dostatečné informace pro to, abychom mohly posoudit, zda jde o útok genderově motivovaný, či nikoli.

Považujeme jednoznačně za nutné vést diskusi o platech manažerů na VŠ a výzkumných organizacích a výši jejich rozdílů oproti lidem na začátku akademické dráhy. Máme za to, že rozdíly jsou často neúnosné a neetické, a to zdaleka nejen v případě, který popisují texty.

Je třeba dále vést v akademické komunitě diskusi o zvýšení transparentnosti systému řízení lidí v české vědě včetně jejich odměňování, a to na úrovni institucí i celé ČR.

Článek zaměřený explicitně proti jediné osobě, jedné z mála žen, která se dostala v akademické hierarchii vysoko, může být vnímán jako příklad jevu, který zmiňují četné studie; a sice že je úspěšná akademička poměřována přísnějším metrem než její kolegové. Tento podtext nemusí být účelový, ale protože článek nezmiňuje jiné případy, kdy k podobným excesům dochází, může z tohoto důvodu působit nevyváženě. Troufáme si pochybovat, že je profesorka Kohoutková v ČR jediná, kdo má takto vysoké odměny. Je ovšem jediná, kdo je za to veřejně zostuzován.

V textech vystupuje jako reprezentantka jevu, který je dost možná relativně běžný a jehož obvyklými představiteli budou, čistě díky faktu, že zastávají drtivou většinu rozhodovacích pozic ve vědě, muži. Výzkumy zároveň naznačují, že máme tendenci vnímat muže jako jednotlivce, kdežto ženy a osoby z minorit jako zástupce těchto skupin. Proto může tato kauza poškodit i další ženy, které stejně jako profesorka Kohoutková dosáhly významného postavení v profesním prostředí, kde si dominantní postavení udržují muži.

Stejně jako je legitimní kritizovat netransparentnost řízení a odměňování osob v české vědě a rozdíly ve mzdách, je legitimní se ptát qui bono na úrovni dotčené instituce.

Zároveň chceme poukázat na to, že je to v ČR snad vůbec poprvé, kdy významný představitel vědy a výzkumu poukazuje v konkrétní kauze na možnou spojitost moci a genderu. A to v situaci, kdy je tu stále genderová problematika v lepším případě na okraji zájmu, v horším relativizovaná či dokonce odmítaná.

Marcela Linková, Ph.D., vedoucí NKC – gender a věda